

บทที่ ๔

เครื่องมือที่ใช้ในการทำประมง การลงทุนและการซ่อมแซม

ในการทำประมงนั้นจะต้องอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เข้าช่วยในการทำประมงอันได้แก่ เรือประมงซึ่งประกอบด้วยเครื่องยนต์เรือ ตลอดจนเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ บนเรือ และเครื่องมือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำ อันได้แก่เครื่องมืออวนประเภทต่าง ๆ เช่น เข็มทิศ เครื่องวัดน้ำ เครื่องปั่นไฟ วิทย์ เรดาร์ ฯลฯ

เครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นปัจจัยมากในการทำประมง ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้จำเป็นจะต้องมีการลงทุน และจะต้องคอยดูแลรักษาซ่อมแซมอยู่เสมอ ซึ่งจะกล่าวถึงแต่ละเรื่องดังนี้

ประเภทและขนาดของเรือประมง

เรือประมงสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ได้ ๒ ประเภทคือ

๑. เรือไม่มีเครื่องยนต์

เป็นเรือประมงขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะใช้วิธีแจว ชาวประมงที่ทำการประมงประเภทนี้ มักจะใช้เรือประมงประเภทนี้ เนื่องจากเป็นการทำประมงขนาดเล็ก นอกจากนี้เรือประมงประเภทไม่มีเครื่องยนต์ยังสามารถนำมาใช้กับเรือประมงขนาดใหญ่ที่มีเครื่องยนต์สำหรับเครื่องมือบางประเภทอีกด้วย เช่น เครื่องมือโป๊ะ เรือประมงประเภทนี้โดยมากจะมีขนาดยาว ๗ - ๑๐ เมตร

๒. เรือมีเครื่องยนต์

ได้แก่เรือประมงที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป เป็นเรือประมงที่ใช้เครื่องยนต์ช่วยในการเดินเรือ เรือประมงประเภทนี้มีขนาดตั้งแต่ไม่ถึง ๑๐ เมตรจนถึงขนาดใหญ่ที่มีความยาว ๓๐-๔๐ เมตร เครื่องยนต์ที่ประกอบกับเรือประมงก็มีขนาดกำลังมาต่าง ๆ กันขึ้นอยู่กับขนาดของเรือประมง

เรือประมงโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ทางแผนกสถิติ กรมประมง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์จัดแบ่งประเภทตามขนาดของเรือประมงไว้ ๔ ประเภทคือ

- (๑.) เรือที่มีขนาดความยาวต่ำกว่า ๑๔ เมตร
- (๒.) เรือที่มีขนาดความยาวตั้งแต่ ๑๔ - ๑๘ เมตร
- (๓.) เรือที่มีขนาดความยาวตั้งแต่ ๑๘ - ๒๕ เมตร
- (๔.) เรือที่มีขนาดความยาวตั้งแต่ ๒๕ เมตรขึ้นไป

จำนวนเรือประมงที่จดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งทางแผนกประมง อ.เมือง จ.สมุทรสาครรวบรวมไว้สำหรับปี ๒๕๑๓ มีจำนวน ๑๑๘๗ ลำ ในจำนวนนี้เป็นเรือที่มีขนาดความยาวต่ำกว่า ๑๔ เมตร ๕๑๗ ลำ, เป็นเรือขนาด ๑๔ - ๑๘ เมตร ๓๐๗ ลำ, เป็นเรือขนาด ๑๘ - ๒๕ เมตร ๓๑๘ ลำ และ เป็นเรือขนาดตั้งแต่ ๒๕ เมตรขึ้นไป ๕๕ ลำ

ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการทำประมง(๑)

การจับสัตว์น้ำ (Fishing) ก็คือการจับสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในน้ำไม่ว่าจะเป็นในย่านน้ำจืดหรือน้ำเค็ม การจับสัตว์น้ำนั้นตาประกอบเป็นอาชีพเรียกว่า "การประมง" (Fishery) ซึ่งอาชีพนี้นับได้ว่าเป็นอาชีพแรกอาชีพหนึ่งของมนุษย์เราก็คงได้ เรา มีการทำการประมงมาตั้งแต่ครั้งดึกดำบรรพ์แล้ว และมีการพัฒนาจวบจนปัจจุบัน นับได้ว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอาชีพหนึ่งของโลก

การพิจารณาดังการอพยพเคลื่อนที่ (Migrate) ของสัตว์น้ำไม่ว่าจะเป็นลักษณะโตดเคียวหรือเป็นฝูง เพื่อทำการจับสัตว์น้ำนั้นเป็นอาชีพเรียกว่า "วิธีการทำการประมง" (Fishing Methods) กล่าวคือ จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงอุปนิสัย (Behaviour) ของสัตว์น้ำเหล่านั้นแต่ละอย่าง อันมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เพื่อทำการจับให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด ก็คือวิธีการทำการประมงนั่นเอง

(๑) หน่วยงานราชการแห่ง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คู่มือในการทำการประมง พ.ศ. ๒๕๑๒, หน้า ๑-๒.

ตารางที่ ๑๑. สถิติจำนวนเรือประมงแยกตามประเภทเครื่องมือประมงของ อ.เมือง
เปรียบเทียบกับของทั้งจังหวัด

ปี ๒๕๑๓

ขนาดของเรือประมง (ความยาว: เมตร)

ประเภทของเครื่องมือ	รวม	ต่ำกว่า ๑๕ม.	๑๕-๑๘ม.	๑๘-๒๕ม.	๒๕ม. ขึ้นไป
๑. <u>อวนลากแผ่นตะเฆ</u>					
จ. สมุทรสาคร	๕๔๒	๑๘๕	๑๖๒	๑๓๑	๕๔
อ. เมือง	๕๔๑	๑๘๔	๑๖๒	๑๓๑	๕๔
อ. บ้านแพ้ว	๑	๑	-	-	-
๒. <u>อวนลากคู่</u>					
จ. สมุทรสาคร	๓๒๖	๕๑	๑๒๘	๑๔๖	-
อ. เมือง	๓๒๔	๕๑	๑๒๘	๑๔๕	-
อ. บ้านแพ้ว	๒	-	๑	๑	-
๓. <u>อวนลากคานฉาง</u>					
จ. สมุทรสาคร	๑๗๒	๑๗๑	๑	-	-
อ. เมือง	๑๗๒	๑๗๑	๑	-	-
อ. บ้านแพ้ว	-	-	-	-	-
๔. <u>อวนดำหรืออวนฉลอม</u>					
จ. สมุทรสาคร	๒๓	๒	๙	๑๒	-
อ. เมือง	๒๓	๒	๙	๑๒	-
๕. <u>อวนลอมขัง</u>					
จ. สมุทรสาคร	๓๕	-	๙	๒๕	๑
อ. เมือง	๓๕	-	๙	๒๕	๑

ประเภทของเครื่องมือ	รวม	ต่ำกว่า๑๕ม	๑๕-๑๘ม.	๑๘-๒๕ม.	๒๕ม. ขึ้นไป
๖. <u>อวนลอยปลาอินทรี</u>					
จ. สมุทรสาคร	๑	๑	-	-	-
อ. เมือง	๑	๑	-	-	-
๗. <u>อวนตักปลาทุ</u>					
จ. สมุทรสาคร	๓	๒	๑	-	-
อ. เมือง	๓	๒	๑	-	-
๘. <u>อวนลอยอื่น ๆ</u>					
จ. สมุทรสาคร	๑๔	๑๔	-	-	-
อ. เมือง	๑๔	๑๔	-	-	-
๙. <u>อวนรุน</u>					
จ. สมุทรสาคร	๘๑	๘๑	-	-	-
อ. เมือง	๘๑	๘๑	-	-	-

ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงจำนวนเรือประมงที่จดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองฯ ตามชนิด
ของเครื่องมือทำการประมง

ปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗

ของ จ. สมุทรสาคร

Number of Fishing Boat Registered, by Type of Fishing Method
1973 - 1974 : Samut Sakhon Province.

	พ.ศ. ๒๕๑๖ (๑๙๗๓)					พ.ศ. ๒๕๑๗ (๑๙๗๔)				
	รวม	๑เม.	๑๔-๑๘	๑๘-๒๕	๒๕	รวม	๑เม.	๑๔-๑๘	๑๘-๒๕	๒๕
๑. อวนลากแพนทะเล	๓๔๓	๑๒๓	๑๑๓	๖๘	๓๙	๕๔๒	๑๙๕	๑๖๒	๑๓๑	๕๔
๒. อวนลากคู	๓๐๐	๕๑	๑๓๕	๑๑๔	-	๓๒๖	๕๑	๑๒๙	๑๔๖	-
๓. อวนลากคานฉาง	๑๑๔	๑๑๔	-	-	-	๑๗๒	๑๗๑	๑	-	-
๔. อวนกำ-ฉลอม	๑๘	๓	๕	๑๐	-	๒๓	๒	๙	๑๒	-
๕. อวนฉลอมซั้ง	๑๕	-	๔	๑๑	-	๓๕	-	๕	๒๙	๑
๖. อวนลอยปลาอินทรี	-	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๗. อวนที่กปลาหู	-	-	-	-	-	๓	๒	๑	-	-
๘. อวนลอยอื่น ๆ	๖	๖	-	-	-	๑๔	๑๔	-	-	-
๙. อวนรุน	๖๔	๖๔	-	-	-	๘๑	๘๑	-	-	-
	๘๖๐	๓๖๑	๒๕๗	๒๐๓	๒๙	๑๑๙๗	๕๑๗	๓๐๗	๓๑๘	๕๕

ที่มา : สถิติเรือประมง ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗ แผนกสถิติ กรมประมง กระทรวงเกษตรฯ

เมื่อเรามีวิธีการเพื่อทำการจับสัตว์น้ำให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุดแล้ว เครื่องมือ
 ที่ใช้ทำการจับสัตว์น้ำนั้น ๆ เรียกว่า "เครื่องมือทำการประมง" (Fishing gear)
 เครื่องมือทำการประมงนี้ จำเป็นที่จะต้องออกแบบให้เหมาะสมกับสัตว์น้ำที่เราต้องการจับ
 เพราะว่าสัตว์น้ำที่ต้องการจับนั้น บางชนิดก็อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากหรือบางชนิดก็อาศัย
 รวมกันไม่เป็นกลุ่มก้อน หรือบางชนิดก็อาศัยอยู่บริเวณผิวพื้นทะเล (Surface) แต่บาง
 ชนิดอาจจะอาศัยอยู่บริเวณพื้นท้องทะเล (Sea bed or Bottom) หรือบางชนิด
 อาศัยอยู่บริเวณกึ่งกลางระหว่างผิวพื้นทะเลกับพื้นท้องทะเล (Mid depth) หรือบางชนิด
 อาจจะอาศัยทั้งตอนพื้นหรือท้องทะเลสุดแต่ฤดูกาลและเวลาในรวันหนึ่ง ๆ เป็นต้น
 ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้จับสัตว์น้ำก็ย่อมที่จะออกแบบให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมาก
 ที่สุด เพื่อความมุ่งหมายที่โลกกล่าวมาแล้ว และในทำนองเดียวกัน การใช้เครื่องมือ
 ทำการประมงนี้เป็นส่วนมากของอาชีพพาหนะทำการ ซึ่งพาหนะในทีนี้ก็คือเรือทำการประมง
 (Fishing boat) ซึ่งเรือทำการประมงนี้ก็ย่อมสุดแต่ขนาดของการประมงนั้น ๆ
 ว่าจะมีความมากมายเพียงไร ห่างจากฝั่งเพียงใด ถ้าเป็นการประมงเพียงใกล้ฝั่ง เรือ
 ทำการประมงก็อาจจะเป็นเรือแจว พาย หรือใบ ง่าย ๆ ถ้าเป็นการประมงที่ต้อง
 ออกไปทำการประมงห่างจากฝั่งออกไปก็จำเป็นต้องอาศัยกำลังเครื่องจักรกล หรือถ้า
 เป็นการประมงทะเลลึก (Pelagic Fisheries) ด้วยแล้ว เรือทำการประมงก็ย่อม
 ต้องมีขนาดใหญ่มากขึ้นตามลำดับของการประมงนั้น อาจจะเป็นจำนวนไม่ถึงตันจนมากกว่า
 หลายหมื่นตัน เช่น การประมงปลาวาฬที่ขั้วโลกใต้ (whaling) เป็นต้น จำเป็น
 จะต้องมีที่พักอาศัย ที่เก็บเสบียง น้ำจืด น้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนกระทั่งที่เก็บผลิต-
 ภัณฑ์ที่จับได้เป็นอย่างดี เหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้น เรือทำการประมงในการทำ-
 ประมงแต่ละประเภท ต่างก็มีความสัมพันธ์กับการประมงนั้น ๆ อย่างใกล้ชิด เช่น การ
 ประมงใช้เครื่องมืออวนลากหน้าดิน (Trawling) ต่างก็ย่อมมีลักษณะที่ผิดแผก
 แตกต่างกันออกไปกับการประมงประเภทเบ็ดราวทะเลลึก (Longlining) หรือเครื่อง
 มืออวนลอย (Gill net) ดังนั้นเรือทำการประมงแต่ละประเภท ต่างก็มีลักษณะซึ่ง
 ต้องออกแบบให้แตกต่างกันออกไปเพื่อการประมงนั้นโดยเฉพาะ ในการประกอบเครื่องมือ
 ทำการประมงนั้นก็ของอาศัยหลักวิชาการกลศาสตร์ เข้าช่วย ต้องคำนึงถึงการบุขั้วรัด

ของเครื่องมือ การสีกหรือ การเสียดสี (Friction) ตลอดจนกระทั่งการระวังรักษา เครื่องมือนั้น ๆ ให้มีสภาพคงทน

ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการทำประมงจำแนกตามประเภทวิธีการทำประมง
ได้แก่

๑. อวนลากแผ่นตะเข้ (Otter Trawl)
๒. อวนลากคู้ (Pail Trawl)
๓. อวนลากคานดาง (Beam Trawl)
๔. อวนคำ (Thai Purse Seine)
๕. อวนลอมซั้ง (Luring Purse Seine)
๖. อวนคิปลาทุ (Mackerel Encircling Gill Net)
๗. อวนลอมปลาอินทรี (Spanish Mackerel Gill Net)
๘. อวนรุน (Push Net)
๙. โป๊ะ (Bamboo Stake Trap)
๑๐. โฟงพาง (Set Bag Net)

๑. อวนลากแผ่นตะเข้ (Otter Trawl)

ลักษณะของเครื่องมือชนิดนี้ คือเป็นอวนมีลู่กับปีกประกบกัน ใช้เรือยนต์เพียงลำเดียวทำการลากจับสัตว์น้ำคืนในทะเลระดับลึกต่าง ๆ ได้ผลดี อวนจะกางออกกวาดจับสัตว์น้ำโดยมีแผ่นกระดานน้ำซึ่งเรียกว่า แผ่นตะเข้ ทำหน้าที่ให้อวนกางขยายออกไป อวนชนิดนี้ได้เริ่มนำมาทดลองลากจับปลาในอ่าวไทยเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ต่อมาได้มีการดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมในการใช้ทำการประมง ปัจจุบันชาวประมงนิยมใช้เครื่องมืออวนลากเรือลำเดียวหรือแบบมีแผ่นตะเข้กันทั่วทั้งในอ่าวไทย และฝั่งมหาสมุทรอินเดียมากกว่าการใช้อวนลากเรือ ๒ ลำ ทั้งนี้เนื่องจากสามารถจับสัตว์น้ำได้ปริมาณมากพอ ๆ กัน แต่เปลืองค่าใช้จ่ายน้อยกว่า เครื่องมืออวนลากนี้ใช้ทำการประมงได้ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

สถานที่ทำการประมง บริเวณชายฝั่งทะเลทั่วไป ความลึกของน้ำ ๑๐ - ๕๐ เมตร พื้นท้องทะเลเป็นโคลนเหลว โคลนปนทราย ฤดูทำการประมงตลอดปี ฤดูที่ได้ผลดีที่สุดคือ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนสิงหาคม (ฤดูลมสงบ)

เรือทำการประมง สำหรับการทำการประมงในเขตมหาชัยนั้น เครื่องมือชนิดนี้ จะใช้กับเรือทุกขนาด แต่ขนาดของเรือที่เหมาะสมควรจะเป็นเรือไม้ขนาดยาว ๒๕.๐ เมตร กว้าง ๕.๕ เมตร ลึก ๒.๕ เมตร ใช้เครื่องยนต์ขนาด ๒๐๐ - ๔๐๐ แรงม้า เรือทำการประมงจำนวน ๑ ลำ ตอนหัวเรือมีเครื่องกว้านสำหรับดึงและยกอวน และใช้เป็นที่เก็บสายลากอวนด้วย มีห้องเก็บปลา ๕ - ๖ ห้อง ตอนกลางลำมีเครื่องกว้านรูปทรงกระบอกสั้นเวลาด้านข้างยาว ๓๕.๐ ซม. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐.๐ ซม. ติดอยู่ ๒ ข้างลำเรือ ใช้กำลังหมุนจากเครื่องจักรใหญ่ ส่วนตอนท้ายเรือทำเป็นคานเดี่ยวยื่นออกไปเล็กน้อย และมีรอกรองรับสายลากติดอยู่ทั้งสองข้าง สำหรับเรือบางลำที่มีขนาดเล็ก บนหลังคาท้ายเรือก็จะมีเครื่องกว้านติดอยู่ช่วยดึงและเก็บอวน ชาวประมง ๖ - ๗ คน คนเรือ ๕ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ สัตว์น้ำที่จับได้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ

๑) ปลาเคย หมายถึงสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลาดุกราย ปลาดุก ปลากะพง ปลาช่อน ปลาจาระเม็ด ปลาลิ้นหมา ปลาจวด ปลา- ริวทิว ปลากะพง กุ้ง ปลาหมึก เป็นต้น

๒) ปลาเบ็ด หมายถึงสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจน้อย ได้แก่ ปลาแบน ปลาหนวดจุก เป็นคน

สัตว์น้ำที่จับได้ส่วนมากนำไปจำหน่ายสด

การลงทุนและแบ่งส่วนรายได้ อวนลากชุดหนึ่งราคาประมาณ ๔๐,๐๐๐-๗๐๐,๐๐๐ บาท เรือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลากอวนพร้อม ราคา ๑๕๐,๐๐๐ - ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ค่าจ้างแรงงานนั้นเจ้าของจะให้เป็นเงินเดือน คนวางอวนได้รับเดือนละ ๖๐๐ - ๘๐๐ บาท คนนำลากได้เดือนละ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ บาท และยังได้อีก ๘-๑๐%

ของมูลปลาที่จับได้ทั้งหมด ส่วนคนเรือโคเคื่อนละ ๒๐๐ - ๑,๒๐๐ บาท เจ้าของจะ
ได้รับทั้งหมดหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว

๒. อวนลากคู่ (Pair Trawl)

เครื่องมืออวนชนิดนี้ เป็นเครื่องมือซึ่งชาวญี่ปุ่นนำเข้ามาในประเทศไทยเรา
เป็นครั้งแรก ลักษณะของเครื่องมือนี้เป็นอวนมีดงกับปีกประกบกัน ขนาดของตาอวน
ชนิดตอณดู ห่างตอณปีก ปีกนี้ทำหน้าที่กันสัตว์น้ำให้ลงสู่ตัวอวน ดงทำหน้าที่รับสัตว์น้ำ
ใช้ทำการลากจับสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ตามพื้นดินและในทะเล เรือที่ทำการประมงใช้เรือยนต์
๒ ลำ ปัจจุบันมีการใช้อวนชนิดนี้ลากทำการประมงน้อยลง เนื่องจากเปลืองค่าใช้จ่ายมาก
และชาวประมงได้หันมานิยมใช้อวนลากเรือลำเดียวกันมากขึ้น เครื่องมืออวนลากคู่นี้นิยม
ใช้ทำการประมงทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

สถานที่ทำการประมง บริเวณชายฝั่งทะเลทั่วไป ความลึก ๑๐ - ๕๐ เมตร
พื้นท้องทะเลเป็นโคลนเหลว หรือโคลนเหลวปนทราย ฤดูทำการตลอดปี ฤดูที่ได้ผลดีที่สุด
คือระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงสิงหาคม (ฤดูลมสงบ)

เรือทำการประมง สำหรับในเขตมหาชัยนั้นใช้กับเรือ ๓ ขนาดด้วยกันคือเรือ
ที่มีขนาดความยาวไม่เกิน ๑๔ เมตร, เรือที่มีความยาวระหว่าง ๑๔ ถึง ๑๘ เมตร และ
เรือที่มีความยาวระหว่าง ๑๘ เมตรขึ้นไป แต่ขนาดของเรือที่ใช้มากที่สุดกับเครื่องมือ
ประเภทนี้คือขนาดความยาวระหว่าง ๑๘ ถึง ๒๕ เมตร และโดยปกติแล้วเครื่องมือชนิด
นี้จะใช้กับเรือที่มีขนาดความยาว ๒๓.๐ เมตร กว้าง ๔.๐ เมตร ลึก ๒.๐ เมตร ใช้
เครื่องยนต์ขนาด ๒๐๐ - ๓๐๐ แรงม้า จำนวน ๒ ลำ แต่ละลำตอนหัวเรือมีเครื่องกว้าน
สำหรับดึงและยกอวน และใช้เป็นที่เก็บสายลากอีกด้วย มีห้องเก็บปลาประมาณ ๕-๖ ห้อง
ตอนกลางลำเรือมีเครื่องกว้านรูปทรงกระบอกสั้นเว้าคานข้างยาว ๓๕.๐ ซม. มีเส้นผ่า-
ศูนย์กลาง ๓๐.๐ ทิศอยู่ ๒ ข้างลำเรือ ใช้ก้ำดงหมุนจากเครื่องจักรใหญ่ ส่วนตอนท้าย
เรือทำเป็นลายเรียบรอยออกไปเล็กน้อย และมีรอกรองรับสายลากติดอยู่ทั้ง ๒ ข้างสำหรับ
เรือบางลำที่มีขนาดเล็ก บนหลังค้ายเรือก็จะมีเครื่องกว้านติดอยู่ให้ช่วยดึงอวนและเก็บ
อวน ใช้ชาวประมงลำละ ๖-๗ คน คนเรือ ๓ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ สัตว์น้ำที่จับได้ แบ่งเป็นสองประเภท คือ

- (๑) ปลาเฉย ได้แก่ ปลาทูราย ปลาสาคร ปลาจระเข้ ปลาจระเข้เมื่อก
ปลาลิ้นหมา ปลาหมอ ปลาจาริงหวี ปลากระดี่ ปลาช่อน ปลาช่อน
(๒) ปลาเบ็ด ได้แก่ ปลาแม่ ปลาหนวดกล้วยี่ เป็นต้น
สัตว์น้ำที่จับได้ส่วนมากนำไปจำหน่ายสด

การลงทุนและการแบ่งส่วนรายได้ อวนชุดหนึ่งราคา ๔๐,๐๐๐ -
๗๐,๐๐๐ บาท เรือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลากอวนพร้อมค่าละประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ -
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ส่วนรายได้ที่เจ้าของเรือจะให้เป็นเงินเดือนโดยชาวประมงจะได้รับเดือน
ละ ๒๕๐ - ๔๐๐ บาท คนนำลากได้เดือนละ ๕๐๐ - ๑,๕๐๐ บาท และยังได้อีก ๔ - ๑๐%
ของปลาที่ขายได้ทั้งหมด ส่วนคนเรือได้เดือน ๒๐๐ - ๑,๒๐๐ บาท เจ้าของจะได้รับจาก
เงินทั้งหมดเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว

๓. อวนลากคานดาง (Beam Trawl)

เครื่องมืออวนลากแบบคานดางนี้ ก็มีลักษณะเหมือนกันกับอวนลากเคียวแบบ
แผ่นตะเข้ แต่แตกต่างกันที่อวนมีขนาดเล็ก และใช้กับเรือประมงขนาดเล็กลงมา สองข้าง
ของเรือประมงจะมีคานไม้ยื่นกางออกมาสำหรับลากอวน เพื่อช่วยให้อวนกางออกได้มาก
ใช้ทำการประมงในทะเลที่มีระดับน้ำตื้น ๆ ปัจจุบันนิยมใช้กันทั่วไป สำหรับชาวประมงที่มี
ทุนน้อย

สถานที่ทำการประมง บริเวณชายฝั่งทะเลทั่วไป และบริเวณปากอ่าวที่มีน้ำตื้น
ความลึกประมาณ ๑๐ - ๒๕ เมตร พื้นท้องทะเลเป็นโคลนเหลว หรือโคลนปนทราย ถูทำ
การตลอดปี

เรือทำการประมง จำนวนเรือประมงในเขตมหาชัยมีจำนวน ๑๓๒ ลำ ที่ใช้เครื่องมือนักนี้ในจำนวนนี้เป็นเรือที่มีขนาดความยาวน้อยกว่า ๑๔ เมตร จำนวน ๑๗๑ ลำ และเป็นเรือที่มีขนาดความยาว ๑๔ - ๑๘ เมตร ๑ ลำ นั้นยอมแสดงว่าเครื่องมือนักนี้จะใช้กับเรือประมงที่มีขนาดเล็กโดยปกติจะมีความยาวประมาณ ๑๒.๐ เมตร กว้าง ๒.๕ เมตร ใช้เครื่องยนต์ ๕๐ แรงม้า จำนวน ๑ ลำ คอนหัวเรือมีเครื่องกว้านสำหรับดึงและยกอวน และใช้เป็นที่เก็บสายลากอวน ตอนกลางลำเรือมีห้องเก็บปลาประมาณ ๔ ห้อง คานขวางแนวกลางลำเรือมีคานไม้หรือคานดางยื่นกางออกไปสำหรับลากอวนทั้ง ๒ ข้าง ลักษณะเป็นท่อนไม้เนื้อแข็งรูปทรงกระบอกปลายเรียวยาว ๔.๖ เมตร คานโคนมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๑.๕ ซม. คานปลายมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗.๐ ซม. ที่ปลายท่อนมีเหล็กสำหรับคล้องผูกกับเชือกลากขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๓.๐ ซม. ถูกติดอยู่กับไม้คานดางนี้ซึ่งสามารถกางและหุบเข้าได้ โดยมีเชือกและโซ่ยึดไว้ ซึ่งคานโคนของคานจะสวมยึดไว้กับปลอกเหล็กที่ติดอยู่แนวกลางของลำเรือ ๒ ข้าง ส่วนท้ายเรือมีเครื่องกว้านสำหรับถ่วงอวนด้วยแรงคนติดอยู่บนหลังคาเรือ ลูกเรือทั้งหมดประมาณ ๓ - ๖ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ สัตว์น้ำที่จับได้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) ปลาเค็ม ได้แก่ ปลาแดง ปลาสาก ปลาปากคม ปลาฉันทมา ปลากดกุง และปลาหมึก เป็นต้น

(๒) ปลาเป็ด ได้แก่ ปลาแปน ปลาหนวดถาชี เป็นต้น สัตว์น้ำที่จับได้ส่วนมากจะนำมาขายสด

การลงทุน อวนลากชุดหนึ่งประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท เรือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลากอวนพร้อมราคาประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

ส่วนรายได้นั้นเจ้าของจะให้เป็นเงินเดือน โดยชาวประมงจะได้รับเดือนละประมาณ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท ส่วนมากเจ้าของเรือจะทำการประมงเอง ไม่มีการแบ่งส่วน เพราะเป็นธุรกิจประมงขนาดเล็ก

๔. อวนดำ (Thai Purse Seine)

ลักษณะของเครื่องมือชนิดนี้คล้ายกับอวนตั้งเก อวนประกอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ค่อนข้างยาว ใช้ทำการล้อมจับฝูงปลาในเวลากลางคืนเดือนมืด เมื่อทำการล้อมฝูงปลาได้แล้วทำการชักสายมวนปิดส่วนล่างของอวนมิให้ปลาหนีออก และทำการจับปลาที่ตกอยู่ในอวนมาน

สถานที่ทำการประมง ในทะเลโดยทั่วไปในความลึกของน้ำทะเล ๒ - ๓๐ เมตร พื้นก้นทะเลเป็นโคลน หวายปนโคลน หวาย ฤดูทำการจากเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ จนถึงเดือนพฤศจิกายน จับได้มากที่สุด

เรือทำการประมง โดยปกติใช้กับเรือขนาดกลาง สถิติจำนวนเรือประมงที่ใช้กับเครื่องมือชนิดนี้ ปี ๒๕๑๗ เขตมทขัย เรือยาวน้อยกว่า ๑๔ เมตร ๒ ลำ เรือขนาด ๑๔ - ๑๘ เมตร ๘ ลำ และเรือขนาด ๑๘ - ๒๕ เมตร ๑๒ ลำ รวมเป็น ๒๒ ลำ ชาวประมงจำนวนประมาณ ๑๒ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาหมึกมากที่สุด ปลาดัง ปลาทูหางแข็ง ปลาอินทรี ปลาคาบขาว ปลาโอ ปลาหูแตก ปลาแซ่ก ปลาออกแดง ปลาจะละเม็ดดำ ฯลฯ

การลงทุน เครื่องมืออวนชุดหนึ่งพร้อมทั้งเครื่องอุปกรณ์ในการทำประมงและเรือประมงประมาณ ๑,๐๐ ๐,๐๐๐ บาท

รายได้สำหรับคนเรื่อนั้น เจ้าของเรือจะแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ คือ คนวางอวนเงินเดือน ๒๐๐ บาท นายท้ายเรือ ๑,๒๐๐ บาท หัวหน้าคนเรือ ๑,๐๐๐ บาท คนกริว ๘๐๐ บาท คนนำลาก หรือโตเรือ ประมาณ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท บวกกับส่วนแบ่งประมาณ ๘% ของสัตว์น้ำที่จับได้ สำหรับส่วนแบ่งแก่ลูกเรือคนอื่น ๆ นั้นโดยปกติเจ้าของ

เรือมักจะกำหนดวางตอจับสัตว์น้ำให้ไกลเกินระดับหนึ่งซึ่งส่วนมากจะเป็นระดับที่พอดำน้ำ แล้ว
เจ้าของเรือจึงจะแบ่งส่วนให้

๕. อวนลอมหึ่ง (Luring Purse Seine)

อวนลอมหึ่งเป็นเครื่องมือจับปลาประเภทอวนลอมจับชนิดหนึ่ง แต่การทำ
การประมงด้วยเครื่องมืออวนลอมหึ่งนี้ไม่จำเป็นต้องตระเวนหาฝูงปลาอย่างเรืออวนดำ วิธี
จับของเครื่องมืออวนลอมหึ่งจะใช้อวนลอมจับปลาที่มาจากอ่าวตามซึ่งที่ชาวประมงนำไปตั้งไว้
กลางทะเลให้เป็นที่อยู่อาศัยของปลา การจับปลาดังกล่าวด้วยเครื่องมือชนิดนี้จึงประหยัดน้ำมันเชื้อ
เพลิงได้เป็นอย่างดี และเป็นที่ยอมรับของชาวประมงมาก นอกจากนี้ยังจับปลาได้ก็ไม่ว่าอวนดำ
และเครื่องมืออวนลอมหึ่งนี้สามารถทำการประมงแบบอวนดำได้ทันทีเมื่อพบฝูงปลา จึงอาจ
กล่าวได้ว่าอวนลอมหึ่งและอวนดำเป็นอวนชนิดเดียวกัน ต่างกันแต่เพียงอวนลอมหึ่งมีตั้งเป็น
อุปกรณ์ช่วยในการจับปลาเท่านั้น และอวนลอมหึ่งนี้ชนิดที่สามารถจับปลาได้ทุกเที่ยวซึ่งอวน
ดำบางเที่ยวจับปลาไม่ได้เลยก็มี

สถานที่ทำการประมง ฝูงปลาที่จับได้จะอยู่ในบริเวณใกล้อ่าวซึ่งน้ำลึกไม่เกิน ๒๐
เมตร และชอบอยู่ในทะเลที่มีพื้นโคลนหรือเลนปนทราย ไม่ชอบน้ำใส ดังนั้นชาวประมงจึงมักจะ
นำซึ่งไปตั้งไว้ตามแหล่งดังกล่าวเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของปลา

เรือทำการประมง เรือทำการประมงส่วนมากจะเป็นเรือขนาดกลางที่มีขนาด
๑๘ - ๒๕ เมตร จากสถิติเรือประมงที่จดทะเบียน ปี ๒๕๑๓ เป็นเรือขนาด ๑๘ - ๑๘ เมตร
๕ ลำ , เรือขนาด ๑๘ - ๒๕ เมตร ๒๕ ลำ และเรือขนาดตั้งแต่ ๒๕ เมตรขึ้นไป ๑ ลำ
ชาวประมงประมาณ ๒๐ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาหู ปลาอกแค ปลาสีกุน ปลาโอเล็ก ปลาหูแขก ปลาคาร์โต
ปลาอกแคกล้วย ฯลฯ

การลงทุน ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมเรือและเครื่องมืออวนครบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับค่าแรงจ่ายเดือนละ ๒๐๐ บาท หัวหน้าคนเรือ ๑,๒๐๐ บาท ช่างเครื่อง ๑,๒๐๐ บาท คนครัว ๕๐๐ บาท คนนำลาก หรือโตเรือประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท ยอดเงินที่ได้หักค่าน้ำมัน ค่าเช่าเรือ ๒๕ % และค่าใช้จ่ายเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท แลแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งแบ่งให้คนเรือทั้งหมด อีกส่วนหนึ่งเจ้าของเรือแบ่งให้โต ๒๕ % ที่เหลือเป็นของเจ้าของเรือ

๖. อวนตักปลา (Pla Thu Encircling Gill Net)

เครื่องมืออวนตักปลา เป็นเครื่องมืออวนชนิดหนึ่งใช้ลอมจับปลาในเวลากลางคืนเดือนมืด เป็นอวนที่มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าคอนข้างยาว อาศัยการเห็นประกายน้ำจากฝูงปลาในเวลากลางคืนเดือนมืด ทำการทิ้งอวนโอบล้อมฝูง และตีน้ำให้ปลาคตกใจวิ่งติดตาอวน บางครั้งเรียกว่า อวนปลาโคก หรือ อวนตักที่มีผู้นิยมเรียกกันมาก เครื่องมือนี้ใช้ได้เฉพาะกลางคืนเดือนมืดเท่านั้น เดือนหนึ่งออกทำการระหว่างแรม ๓ ค่ำ ไปจนถึงขึ้น ๑๒-๑๓ ค่ำ

สถานที่ทำการประมง ตามริมฝั่งทะเลโดยทั่วไป ในสถานที่ความลึก ๒-๑๒ เมตร พื้นที่กันทะเลเป็นโคลนทราย ฤดูทำการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤศจิกายน ระหว่างเดือนกันยายน ตุลาคมเป็นฤดูทำการที่ได้ผลดีที่สุด

เรือทำการประมง เรือขนาดยาวประมาณ ๑๔ เมตร จากสถิติเรือประมงที่จดทะเบียนปี ๒๕๑๗ เป็นเรือขนาดต่ำกว่า ๑๔ เมตร ๒ ลำ และเรือขนาด ๑๔ - ๑๘ เมตร ๑ ลำ ชาวประมงประมาณ ๘ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาทู ปลาลัง ปลาอินทรี ปลาโอ ปลาทุยแขก ปลาชังไก่ ปลาอกแล ฯลฯ

การลงทุน เงินทุนในเครื่องมือประมงพร้อมเรือและอุปกรณ์ ประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาทไม่มีการแบ่งส่วน เจ้าของเรือทำการประมงเอง

๓. อวนลอยปลาอินทรี (King Mackerel Drift Gill Net)

อวนลอยปลาอินทรี เป็นอวนลอยชนิดหนึ่ง ซึ่งนิยมใช้ในการจับปลาชนิดต่าง ๆ เช่นปลาอินทรี ปลาฉลาม ฯลฯ แต่จับปลาอินทรีได้มากที่สุด เคยนิยมเรียกกันว่าอวนลอยปลาอินทรีอวนนี้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ค่อนข้างยาว มักแบ่งออกเป็นเนินเล็ก ๆ และต่อกันให้เป็นจำนวนหลาย ๆ เนิน เพื่อสะดวกในการเก็บ ตกหรือยอม

เครื่องมือนี้มักออกทำการ ในกลางคืนเดือนมืด ได้ทั้งในเวลาน้ำขึ้นและน้ำลง เมื่อถึงสถานที่ทำการประมง ชาวประมงจะสังเกตทิศทางของกระแส น้ำ หลังจากนั้นจะทำการวางอวนตัดกระแส น้ำเป็นมุมฉากและ เมื่อวางอวนหมดแล้วชาวประมงจะผูกเรือติดกับปลายอวนด้านหนึ่ง ปล่อยให้ทั้งเรือและอวนลอยตามกระแส น้ำไป ชาวประมงจะทำการดูตรวจอวนเพื่อปลดปล่อยปลาที่ติดอวนขึ้น เสมอคืนละประมาณ ๓ - ๔ ครั้ง เมื่อสว่างก็นำเรือกลับที่พัก ระยะเวลาที่ปลาติดอวนมากที่สุดก็คือ ตอนพลบค่ำและเกือบรุ่งสว่าง

สถานที่ทำการประมง เป็นสถานที่ความลึก ๔ - ๑๒ เมตร พื้นที่เป็นโคลน โคลนปนทราย ดูทำการตลอดปี ทำการในเวลากลางคืนเดือนมืด เดือนหนึ่งจะทำการได้ประมาณ ๑๕ - ๑๘ วัน

เรือทำการประมง เป็นเรือขนาด ๑๔ เมตร ชาวประมงจำนวน ๒ - ๓ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาทู ปลาอินทรี ปลาโอ ปลาฉลามขาว ปลาฉลามดำ ปลาแซลมอน ปลาจะละเม็ดดำ ฯลฯ

การลงทุน ราคาเครื่องมืออวนและอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมเรือประมงประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท ไม่มีการแบ่งส่วน เจ้าของเรือเป็นผู้ทำการประมงเอง

๔. อวนรุน (Push Net)

เครื่องมือชนิดนี้มักจะใช้ในการจับกุ้ง เคยและปลาเล็ก ๆ มีลักษณะเป็นอวนขนขนาดใหญ่อันหนึ่งคล้ายกับมุ้งที่ขนาดใหญ่ ใช้ทำการโดยอาศัยคันไม้ ๒ อัน ตอนปลาย

ของคันไม้ที่มีหัวระวะทำหน้าที่มีโคนไม้ทำเป็นโคลน ใช้เรือยนต์ทำการใส่หรือร่อนไปข้างหน้า
แถมแรงของคนที่โซอยู่เดิม ที่หัวระวะเขาจะตีกุนไว้มุ่งให้ระวะลดยกกลางน้ำ เครื่องมือ
ชนิดนี้ยังมีใช้กันมากในจังหวัดสมุทรสาคร สถิติจำนวนออกรุ่นปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เขตมหาชัยมี
๒๕ ปาก

สถานที่ทำการประมง ตามริมฝั่งทะเลทั่วไปในความลึกของน้ำประมาณ ๑ - ๒
เมตร พื้นท้องทะเลเป็นโคลน โคนปนทราย อุปกรณ์การเครื่องสิ่งหากมถึงเครื่องผูกพัน

เรือทำการประมง เป็นเรือขนาดเล็ก คือ เรือคอกหรือเรือมากยาว ๒ - ๘
เมตร กว้าง ๑ - ๑.๕ เมตร ลึก ๑.๓ - ๑.๕ เมตร ใช้เครื่องยนต์ ๘ - ๑๐ แรงม้า
ที่หัวเรือมีใบจริงกลมหรือเหลี่ยมยาวประมาณ ๑.๐ เมตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๐ ซม.
วางยึดติดแน่นกับหัวเรือตามขวาง ปลายทั้งสองเจาะไว้เพื่อใส่สลักนอตยึดโคลนกันรุนไว้ซึ่งใช้
เป็นที่สำหรับดันคันรุนให้ไปข้างหน้าชาวประมง ๑ - ๒ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ กุ้งชนิดต่าง ๆ เช่น กุ้งทะเล ไข่ กุ้งเป็ดอกขาว ปู และลูกปลา
ขนาดเล็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ตามฝั่งทะเลทั่วไป สัตว์น้ำที่จับได้ขายสดในทางที่

ราคาเครื่องมือและรายได้ เครื่องมือชนิดนี้ต้องลงทุนสร้าง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
เย็บประกอบเอง รายได้ตกเดือนละ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท



๕. โป๊ะ (Bamboo Stake Trap)

๕.๑ อวนโป๊ะน้ำตื้น (Shallow Sea Bamboo Stake Trap)

โป๊ะตื้น เป็นเครื่องมือประจำที่ ซึ่งนิยมกระทำกันบ้างแพร่หลายตามฝั่งทะเลโดยทั่วไป
ทั้งในก้นฝั่งตะวันออกและตะวันตกของอ่าวไทยตลอดจนกระทั่งกินคนไทย
ฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ตามกฎหมายระบุว่าโป๊ะน้ำตื้นนี้เมื่อน้ำลงวงสุกมีความลึกถึง ๒ เมตร

การลงทุนในการทำโป๊ะต้นตลอดจนกระทั่งการใช้วัสดุในการสร้างโป๊ะต้นนี้ ขอมสรุปแต่
จำนวนความลึกของน้ำ จำนวนวัสดุที่ใช้ไม่แตกต่างกันนัก โดยมากโป๊ะน้ำตั้งในเขตตอนบน
อ่าวไทยนั้นมักมีการลงทุนมากกว่าโป๊ะต้นในสถานที่ซึ่งอยู่ไกลกับป่าไม้มิใช่ทางด้านของอะไรในการ
ทำโป๊ะราคาถูกที่สุดหรือราคา โปะที่ทำกันมากเป็นโป๊ะเผือกขนาด ๘ เมตร น้ำลึก ๘ เมตร
(เต็มที่) โปะเถี่ยว เป็นชื่อเรียกเพี้ยนกันออกไป

เครื่องมืออวนที่ใช้ในการรุกโป๊ะ โดยมากมักใช้เครื่องมืออวนตาถี่มาก เพราะ
สัตว์น้ำที่จับได้เป็นปลาขนาดเล็ก ที่ประกอบกัน คือนีทั้งอวนตาห่างและอวนตาถี่

สถานที่ทำการประมง ตามชายฝั่งทะเลโดยทั่วไปในความลึกของน้ำไม่เกิน
๑๐ เมตร และเมื่อลงงวกลงไปถึง ๒ เมตร พื้นที่เป็นโคลนเหลว ากุทำการตลอดปี เพราะมี
ฤดูกาลยาวกว่าโป๊ะน้ำลึกแต่ขึ้นอยู่กับสภาพโคลนที่พอลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออก

เรือทำการประมง เรือตลอดขนาดยาว ๑๐ - ๑๒ เมตร กว้าง ๒.๒๐-๒.๕๐
เมตร ลึก ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร ใช้ไม้ไผ่แฉง ชาวประมงจำนวน ๕ - ๖ คน ถ้าสถานที่
ท้องเกินทางไกล เช่นในท้องที่ก่นอ่าวไทยมักใช้เรือยนต์ลากจูงขนาดเล็ก ๑ ลำ ถ้าโป๊ะอยู่
ใกล้กับสถานที่พักก็ใช้ใบ

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาทุ ปลานินทรีย์ ปลาทรายขาว ปลาจระเม็ดขาว ปลาจระ
เม็ดดำ ปลาจวก ปลาตุ๊กแก ปลาแป้น ปลากุแล ปลาหมึก ปลาเข็มช่วย ปลาโคก ปลาหาง
แข็งทุกชนิด ปลากระตัก ปลากต ปลาทุกั้ง ปลาริวกิว ฯลฯ ปลาที่จับได้ขายสดหึ่งทำเค็ม

การแบ่งส่วน การทำโป๊ะนี้ไม่มีการทำแบ่งส่วนเป็นการกระทำแบบนายทุนกับ
ลูกจ้างนายทุนจะจ้างลูกจ้างเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท สำหรับใบโคก และ ๒๐๐ บาท สำหรับ
ลูกเรือ การกินอยู่กับนายทุนวันละ ๓ มื้อ

การลงทุน การลงทุนใช้ทุนในการนำโป๊ะลงน้ำ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และทอง
ใช้ทุนตลอดปีถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้คงรวมค่าเรือยนต์ลากจูงตลอดจนกระทั่งคาน้ำมัน
และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในท้องที่อื่นที่ไม่ต้องใช้เรือยนต์โดยเฉพาะมักลงทุนตลอดปีเพียง ๑๐๐,๐๐๐
-๒๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอย่างสูง โปะขึ้นตามปากแม่น้ำโดยทั่วไปนั้นหลังจากเลิกฤดูทำการโป๊ะ
แล้วยังมีหอยเป็นวัตถุพลอยได้อีกปีละไม่บ่อย (ประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท)

๕.๒ อวนโป๊ะน้ำลึก (Deep Sea Bamboo Stake Trap)
โป๊ะน้ำลึกกระทำกันในสถานที่ซึ่งน้ำลึกแล้วอีกเกิน ๒.๐ เมตร แต่โป๊ะน้ำตื้นนั้นเมื่อ
น้ำจืดแล้วไม่ถึง ๒.๐ เมตร การลงทุนการดำเนินการสร้างไม่เหมือนกัน ทุกละแต่
สถานที่ซึ่งจะหาแข็งแรงเพียงไร ใช้เครื่องมืออุปกรณ์มากเพียงไร

สถานที่ทำการประมง ตามท้องทะเลโดยทั่วไปทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก
ของอ่าวไทยในสถานที่ความลึกของน้ำสูงสุดไม่เกิน ๒๐.๐ เมตร พื้นก้นทะเลเป็นโคลน
โคลนแข็ง ฤดูทำการฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทยนั้นเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม
ฝั่งตะวันตกของอ่าวไทยนั้นเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม ทั้งหมดต้อง
อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกตามลำดับ

เรือทำการประมง เรือทำการประมงนั้นแล้วแต่สถานที่ ถ้าโป๊ะอยู่ใกล้ ๆ
กับที่ที่กักไม่ต้องใช้เรือยนต์ทำการลากจูง ในสถานที่ทำโป๊ะไกลจากที่ที่กักต้องทำการลากจูง
ด้วยเรือยนต์ โดยมากมักใช้เรือใบ ในการรูกโป๊ะใช้เรือตลอดขนาดยาว ๘ - ๑๒ เมตร
กว้าง ๒.๕๐ เมตร ถึง ๑.๐ เมตร ใช้ใบและแจวจำนวน ๑ ลำ ชาวประมงจำนวน
๑๐ คน ถ้าใช้เรือลากจูงก็ไม่ใช้ใบเรือลากจูงนั้นเป็นเรือยนต์ขนาดเล็ก ใช้เครื่องประมาณ
๑ ๕ - ๓๐ แรงม้า ๑ ลำ คน ๓ คน (คนเรือยนต์)

สัตว์น้ำที่จับได้ ปลาทู ปลาดัง ปลาแป้น ปลาทุเลาปลาอินทรี ปลาทรายขาว
ปลากะพงแดง ปลาน้ำดอกไม้ ปลาหมึก ปลาหางแข็ง ปลาจุก ปลาจระเม็ดค้ำตา
ปลาส่วนมากขายสดหรือทำแกม

การแบ่งส่วน เครื่องมือไม้ในการแบ่งส่วนเป็นการกระทำระหว่างนายทุนกับ
ลูกจ้าง นายทุนจะจ้างลูกจ้างสำหรับไถงเดือนละ ๑,๕๐๐ บาท ลูกเรือ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท
ต่อ ๑ เดือน การกินอยู่กับนายจ้างวันละ ๓ มื้อ

การลงทุน โปะขนาดนี้ต้องใช้ทุนเพื่อในการนำโปะองน้ำ ๑๕๐,๐๐๐ บาท
และใช้ทุนตลอดปี ๓๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งค่าเรือยนต์และค่าใช้จ่ายทั้งหมด โปะอนโปะตาหาง

๑๐. อวนตงโพงพาง (Set Bag Net)

เครื่องมืออวนตงโพงพางนี้ใช้ในการรอกักจับสัตว์น้ำ โปะประกอบเครื่องมือโพง
พางหลักลอย รั้วโพงพาง หรือโพงพางปักโดยทั่วไป เครื่องมือนี้ใช้ไถงในเวลากลางวันและ
กลางคืน ใช้ไถงแต่ในขณะน้ำลง (หรือถ้าทำโพงพางน้ำขึ้นก็ทำน้ำขึ้นได้) แต่ต้องกระทำใน
ขณะน้ำไหล ชาวประมงจะออกเรือถึงสถานที่ทำการก่อนน้ำลง

สถานที่ทำการประมง ตามแม่น้ำ ปากแม่น้ำและตามฝั่งทะเลโดยทั่วไป ใน
สถานที่ซึ่งมีกระแสน้ำไหลแรงในระบับความลึก ๑.๕๐ - ๒.๐๐ เมตร พื้นก้นทะเลเป็นโคลน
กฏทำการตลอดปี

เรือทำการประมง เรือฉลอมโปะขนาดยาว ๙ - ๑๕.๕๐ เมตร กว้าง ๑.๕๕
- ๒.๒๐ เมตร ลึก ๐.๖๐ - ๐.๘๕ เมตร ใช้ใบ โปะแจว ชาวประมงจำนวน ๒ - ๓ คน

สัตว์น้ำที่จับได้ กุ้งชนิดต่าง ๆ ปลาชนิดต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในน้ำขึ้น
โดยทั่วไป เช่นปลาจระเข้ ปลาขาว ปลาหู ปลาหลังเขียว ปลาโลก ปลากิมจิ้วย กุ้งกิ้ง
หมึก ปูทะเล ปูมา าดดา สัตว์น้ำที่จับได้ขายสดในท้องถิ่น

การแบ่งส่วน เครื่องมือไม้ในการแบ่งส่วน เพราะเป็นการกระทำใน
ครอบครัว

ราคาเครื่องมือ เครื่องมืออวนตงโพงพางหนึ่งพร้อมเรือและอุปกรณ์ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๑๓ ตารางแสดงสถิติเครื่องมือทำการประมงที่โคจรถะเบียนไว้ปี ๒๕๑๓

เขต อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

เครื่องมือประมง	หน่วย	จำนวน
๑. อวนลากแผ่นตะเข้	ปาก	๕๕๑
๒. อวนลากคู่	"	๓๒๘
๓. อวนลากคานถ่าง	"	๑๙๒
๔. อวนดำ	วง	๒๓
๕. อวนดอมั้ง	"	๓๕
๖. อวนตักปลาทุ	"	๓
๗. อวนลอยปลาอินทรี	"	๑
๘. อวนลอยอื่น ๆ	"	๑๘
๙. อวนโปะน้ำคน	"	๑๘
๑๐. อวนโปะน้ำลึก	"	๑๘
๑๑. อวนจูงโพงพาง	ถุง	๖๖๑
๑๒. อวนรุน	ปาก	๘๑
๑๓. แห	"	๒
๑๔. เบ็ดราว	กั๊	๑๒

ที่มา : แผนกประมง อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

การลงทุนในการทอเรือและซอเครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ

๑. การลงทุนในการทอเรือ

จากการสอบถามออกเรือที่มหาชัย ปรากฏว่าเรือประมงที่ชาวประมงมาสั่งให้ทอนี้จะมีขนาดตั้งแต่ ๗ วาหรือ ๑๔ เมตร ขึ้นไป ส่วนเรือประมงที่มีขนาดเล็กกว่านี้โดยมากเมื่อชาวประมงไปติดต่อการก็มักจะหาซอคมมาจากผอนหรือเขามา มักจะไม่ทำการทอขึ้นใหม่ และที่ทอเรือนี้จะทำการทอเรือประมงที่มีขนาดตั้งแต่ ๑๔ เมตรขึ้นไป และเรือขนาดใหญ่ที่สุดที่ทำการทอไปแล้วคือเรือขนาดที่มีความยาว ๔๐ เมตร เรือต่าง ๆ ที่ทำการทอมีโดยมากมักจะทำการประมงโดยใช้อวนลากแผ่นตะเข้เป็นส่วนใหญ่ ที่ใช้เครื่องมือทออื่นก็มีบ้างเหมือนกัน เช่น เครื่องมืออวนดำ อวนลอมซั้ง ฯลฯ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันนี้ทางการกำลังส่งเสริมเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้มาก และเครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้ก็เป็นเครื่องมือที่จับสัตว์น้ำทะเลได้มีประสิทธิภาพมาก โดยที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเครื่องมือประเภทอื่น ๆ ในขนาดเดียวกัน เช่น เครื่องมืออวนลากต และ การจับสัตว์น้ำก็จับได้มาก ดังนั้นจึงมีชาวประมงนิยมทำการประมงโดยใช้เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้มาก ขนาดของเรือที่ทำการทอจึงเป็นเรือลำเดียวที่มีขนาดใหญ่พอที่จะใช้อากอวนได้ ดังนั้นเรือที่ทำการทอกันมากในปัจจุบันนี้ที่มหาชัยจึงเป็นเรือที่มีขนาดอยู่ในระหว่าง ๑๔ - ๔๐ เมตร

ตารางที่ ๑๔ ตารางแสดงเงินลงทุนที่ได้ในการก่อสร้างเรือขนาดต่าง ๆ

ขนาดเรือ (เมตร)			ราคาต่อเรือ (บาท)
ยาว	กว้าง	ลึก	
๑๔	๓	๐.๕๔	๑๓๐,๐๐๐ - ๑๕๐,๐๐๐
๑๗	๓.๕	๑.๖๔	๑๖๐,๐๐๐ - ๑๘๐,๐๐๐
๑๘	๔	๑.๐๘	๑๘๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐
๑๙	๔.๒๕	๑.๑๔	๒๒๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐
๒๐-๒๑	๕.๒๕	๑.๒๕	๒๘๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐
๒๒	๕.๗๕	๑.๕๖-๑.๕๖	๓๒๐,๐๐๐ - ๓๖๐,๐๐๐
๒๓-๒๓.๕	๖	๑.๕๖-๑.๖๗	๔๐๐,๐๐๐ - ๔๕๐,๐๐๐
๒๔-๒๖	๖.๕	๑.๘๘-๒.๐๘	๕๕๐,๐๐๐ - ๕๘๐,๐๐๐
๒๘-๒๘	๗	๑.๘๘	๕๐๐,๐๐๐
๓๐-๓๒	๘	๒.๐๘-๒.๒๘	๑,๒๐๐,๐๐๐
๓๔-๓๕	๙	๒.๒๘-๒.๕๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๓๘-๔๐	๑๐	๒.๕๐-๒.๗๑	๑,๘๐๐,๐๐๐

ที่มา : อู่ต่อเรือ นายอนุสรณ์ เกษนิธิสวัสดิ์ มหาชัย อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

หมายเหตุ ขนาดของเรือที่จัดทำในมหาชัยนั้นใช้ระบบมาตราชั่งตวงวัดไทยในการวัด และจากการสอบถามจากอู่ต่อเรือก็ใช้ขนาดเรือมาในระบบมาตรา ชั่ง ตวง วัด ไทย ซึ่งตัวเลขที่แสดงไว้ในตารางเป็นตัวเลขที่ใช้การวัดในระบบเมตริก

เนื่องจากทางแผนกสถิติกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดแบ่งขนาดของเรือไว้ ๔ ประเภทด้วยกัน คือ เรือขนาดที่มีความยาวต่ำกว่า ๑๘ เมตร ขนาด ๑๘ - ๑๘ เมตร , ขนาด ๑๘ - ๒๕ เมตร และขนาดที่มีความยาวตั้งแต่ ๒๕ เมตรขึ้นไป ดังนั้นเราอาจจะหาค่าต่อเรือเฉลี่ยสำหรับเรือที่มีความยาวแต่ละประเภทได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๕ ตารางแสดงค่าต่อเรือเฉลี่ยของเรือแต่ละประเภท

ขนาดของเรือ(เมตร)	ราคาต่ำสุด(บาท)	ราคาสูงสุด(บาท)	ราคาเฉลี่ย(บาท)
ต่ำกว่า ๑๘ ม.	๕,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐
๑๘ - ๑๘	๑๓๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐
๑๘ - ๒๕	๒๐๐,๐๐๐	๕๖๕,๐๐๐	๓๘๒,๕๐๐
๒๕ ขึ้นไป	๕๖๕,๐๐๐	๑,๘๖๐,๐๐๐	๑,๑๘๒,๕๐๐

ราคาค่าต่อเรือทั้งหมดเท่าที่โลกได้รวมแล้ว เป็นราคาเงินสด ถ้าจะซื้อเงินผ่อนราคาก็จะสูงกว่านี้ เพราะต้องบวกค่าดอกเบี้ยเข้าไปอีกประมาณ ๑๕% ต่อปี

สำหรับเรือที่มีขนาดต่ำกว่า ๑๘ เมตรนั้น เนื่องจากเรือขนาดดังกล่าวไม่มีการต่อขึ้นใหม่นอกจากจะใช้วิธีการซื้อเรือเก่ามาใช้ และเนื่องจากเป็นเรือขนาดเล็ก ๆ ซึ่งใช้ชาวประมงเพียง ๑ - ๓ คน ดังนั้นการประมาณราคาเรือขนาดนี้จึงใช้วิธีสอบถามจากชาวประมง โดยประมาณราคาต่ำสุดสำหรับเรือขนาดเล็กที่สุดและราคาสูงสุด แล้วมาทำการถัวเฉลี่ยดังกล่าวเลขที่แสดงไว้ในตาราง

๒. เงินลงทุนในเครื่องมือการทำประมง

เครื่องมือในการทำประมงในที่นี้หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำทะเล ซึ่งมีเครื่องมือประเภทต่าง ๆ หลายประเภท ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวถึงแต่เฉพาะเครื่องมือประมงประเภทที่สำคัญ ๆ ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในเขตมหาชัย

ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องการลงทุนในเครื่องมือการทำประมงนี้ได้รับมาจากแหล่งต่าง ๆ หลายแหล่งด้วยกันได้แก่ ภูเก็ตเรือ, ร้านขายเครื่องมือประมง, ร้านรับทำอวน และชาวประมง ข้อมูลที่ได้รับมานี้ เมื่อนำมาประมวลกันเข้า สามารถที่จะสรุปแยกตามประเภทของเครื่องมือแต่ละประเภทได้ดังนี้

๒.๑ เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้และเครื่องมืออวนลาก เครื่องมืออวนลากแผ่นตะเข้ ก็เหมือนกับเครื่องมืออวนลากคู่ ต่างกันก็เพียงแต่ว่าใช้เรือลากดำเดี่ยวหรือสองดำ ถ้าใช้เรือลากดำเดี่ยวก็เป็นอวนลากเดี่ยว หรืออวนลากแผ่นตะเข้ เพราะต้องใช้แผ่นตะเข้ช่วย ๒ แผ่น แต่ถ้าเป็นลากใช้เรือสองดำ ก็เป็นอวนลากคู่ อวนลากคู่นี้จะไม่มีแผ่นตะเข้ ดังนั้นจึงประมาณราคาอวนลากแผ่นตะเข้และอวนลากคู่ด้วยกันได้

ตารางที่ ๑๖ ตารางแสดงราคาอวนตอปากและค่าสิ่งตามขนาดของเรือที่ใช้

ขนาดเรือ (เมตร)	ค่าอวนตอปาก (บาท)	ค่าสิ่ง (บาท)
๑๔ - ๑๘	๘,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
๑๘ - ๒๐	๘๘,๐๐๐	๑๓,๕๐๐
๒๒ - ๒๓.๕	๙,๕๐๐	๒๒,๕๐๐
๒๔ - ๒๖	๑๘,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
๒๘ - ๓๐	๒๔,๐๐๐	๔๐,๐๐๐
๓๒ - ๔๐	๓๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐

นอกจากนี้ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเครื่องมืออวนได้แก่

- (๑) โซ่ถ่วง ก.ก.ละ ๒๐ บาท (โซ่ไม่ตำ ๒๐ ก.ก.)
- (๒) ลูกโป่งประมาณ ๓๕ ลูก ๆ ละ ๒๔ บาท
- (๓) สายพุ่ง ประมาณ ๒,๐๐๐ บาท
- (๔) เหล็กลม ๒,๐๐๐ บาท
- (๕) ตะเข้ ๒ แผ่น ๓,๕๐๐ บาท
- (๖) จิ้งจก ๑ คู่ ๒๕๐ บาท
- (๗) อวนรอง ๒ ผืน ๕๐๐ บาท
- (๘) เบ็ดเตล็ด ๑,๕๐๐ บาท

สำหรับค่าแรงในการ เบ็ดอวนนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของอวน ชาวประมงเป็นจำนวน ไม่น้อยที่เลือกที่จะทำการ เบ็ดอวนขึ้นเองโดยไม่ได้จ้างผู้ใดทำ ซึ่งก็ยากที่จะประมาณค่าแรง แต่ อยากรู้ก็ตามก็เพียงพอที่จะประมาณราคาเครื่องมืออวนซึ่งเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ครบครันได้ดังนี้

ตารางที่ ๑. ตารางแสดงสรุปราคาเครื่องมืออวนซึ่งทำเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อมอุปกรณ์

ขนาดเรือ (เมตร)	ราคาเครื่องมืออวนรวม (บาท)
ต่ำกว่า ๑๔	๕๐,๐๐๐
๑๔ - ๑๘	๘๐,๐๐๐
๑๘ - ๒๐	๑๐๐,๐๐๐
๒๒ - ๒๓.๕	๒๐๐,๐๐๐
๒๔ - ๒๖	๔๐๐,๐๐๐
๒๘ - ๓๐	๖๐๐,๐๐๐
๓๒ - ๔๐	๑,๐๐๐,๐๐๐

สำหรับเครื่องมืออวนลากคู่นั้นถ้าขนาดของเรือเท่ากันกับขนาดของเรืออวนลาก แผ่นตะเข้แล้ว ขนาดของปากอวนลากคูจะใหญ่กว่า เพราะว่าใช้เรือลากถึง ๒ ลำ ทำให้จับ

สัตว์น้ำได้มากกว่า

ในปีหนึ่ง ๆ จะไถวนประมาณ ๑๐ ปาก และจะเปลี่ยนสัดประมาณ ๒ ครั้ง
 ชาวประมงส่วนมากมักจะมีวนสำรองไว้ที่บ้านประมาณ ๒ - ๓ ปาก เพราะในการทำประมง
 แต่ละครั้ง วนมักจะมีส่วนที่ขาดของทอมแซมอยู่เสมอหรือบางครั้งก็เสียหายมาก ดังนั้น จึง
 ต้องมีสำรองไว้ใช้สับเปลี่ยนกันได้

๒.๒ เครื่องมืออวนลากคานดาง เครื่องมืออวนลากคานดาง หรือเครื่องมือ
 อวนลากกุ้ง เป็นเครื่องมือที่เข้กับเรือขนาดเล็กซึ่งมีขนาดความยาวประมาณ ๒ - ๔ เมตร
 ราคาเครื่องมืออวนและอุปกรณ์ไม่แพงมาก โดยปกติชาวประมงจะซื้ออวนมาประกอบเอง
 ราคาเครื่องมืออวนพร้อมอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีราคาประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ เครื่องมืออวนดำ เครื่องมืออวนดำเป็นเครื่องมือจับปลาประเภทวน
 ลอมจับที่ใช้เรือยนต์วางอวนสกัดลอมจับฝูงปลา และใช้สายฆานในการปิดที่อวน อวนดำนี้เป็น
 เครื่องมือจับปลาที่มีประสิทธิภาพสูงและนิยมใช้กันมากประเภทหนึ่งในเขตมหาชัย เครื่องมือ
 ประเภทนี้จะใช้จับปลาและปลาดังเป็นส่วนใหญ่ อาจจะมีปลาเคยคึกมาบ้างเช่นกัน ชาวประมง
 ส่วนมากมักจะมีอวนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มาทำการประกอบเป็นรูปอวนที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว
 ราคาวนประมาณเมตรละ ๒๐ บาท

ราคาวนรวมทั้งอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีราคาประมาณ ๒๕๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๔ เครื่องมืออวนลอมซัง เครื่องมืออวนดำ และเครื่องมืออวนลอมซังก็คือ
 เครื่องมืออวนอันเดียวกัน แลวแต่ว่าจะใช่เป็นอวนดำ หรือว่าจะใช่เป็นอวนลอมซัง ในระยะ
 เดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน ซึ่งเป็นระยะที่มีปลาชุกชุมก็มักจะนิยมใช้อวนดำจับ เพราะเสีย
 ค่าใช้จ่ายน้อยกว่าอวนลอมซัง แต่เมื่อถึงระยะที่ลมมาระหว่างธันวาคม-มีนาคม ปลาชุกจะลงทาง

โต ชาวประมงก็จะเปลี่ยนเอาวนค้ำมาใช้เป็นวนลอมซึ่งแทน แต่การใชวนลอมซึ่งนี้จะเสีย
ค่าใช้จ่ายมากกว่าการใชวนค้ำ เพราะต้องเสียค่าทังซึ่ง เพื่อทำขังไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของ
ปลา และต้องเสียค่าเฝ้าซึ่งด้วย

เงินลงทุนในการทำวนลอมซึ่ง และอุปกรณ์ใดแก

- (๑) ค่าวน ประมาณ ๓๖๖,๐๐๐ บาท
- (๒) โป๊ะ ฐานละ ๒ บาท ขังประมาณ ๑๐ โหล ๗๒๐ บาท
- (๓) เรือโตสำหรับไปได้ไปเก็บลอมละ ๔,๕๐๐ "
- (๔) ลวดเบอร์ ๒ - ๑๓ ใช้ประมาณ ๑,๕๐๐ ก.ก.ๆ ละ ๖.๕๐

เป็นเงิน ๑๑,๗๖๐ บาท

- (๕) ค่าไฟฟ้า ๒ แท ๆ ละ ๕๐๐ บาท ๒,๕๐๐ บาท
- (๖) ค่าโพนแพดละ ๒๐๐ บาท ๑,๒๐๐ "
- (๗) ตะเกียง ๑๘ กวาง ๆ ละ ๔๕๐ ๑๕,๓๐๐ "
- (๘) ไม้ไผ่ทำขังลอมซึ่งปีละ ๕๐๐ ลูกๆละ ๒๐ บาทเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ค่าวนและอุปกรณ์รวมแล้วประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ชาวประมงจะต้องเสียค่าเช่าเรือเฝ้าซึ่งประมาณเดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท

ต่อคำ ค่าใส่ตะเกียง ลวด ฯลฯ ซึ่งในที่นี้จะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่นำมารวม

เป็นเงินลงทุน เพราะเป็นค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียเป็นรายเดือน หรือรายปี

๒.๕ เครื่องมือตัดปลาทุ เครื่องมือตัดปลาทุนี้เป็นเครื่องมือที่ทำขึ้นสำหรับจับปลาทุโดยเฉพาะ โดยปกติแล้วมักจะใช้กับเรือขนาด ๑๖ - ๑๘ เมตร ในการทำประมงต่อเที่ยวบางครั้งเคยจับได้ถึง ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท เงินลงทุนสำหรับอวนตัดปลาทุพร้อมอุปกรณ์เสร็จประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๖ เครื่องมืออวนลอย เครื่องมืออวนลอยนี้ได้แก่ อวนลอยปลากะพง อวนลอยปลาเกา อวนลอยปลาอินทรี เป็นต้น เครื่องมืออวนลอยนี้โดยมากมักจะใช้กับเรือขนาดความยาวไม่เกิน ๑๔ เมตร

สำหรับเงินลงทุนในเครื่องมือพร้อมอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าเป็นอวนลอยปลากะพงประมาณ ๕,๐๐๐ บาท อวนลอยปลาเกาประมาณ ๑๕,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท อวนลอยปลาอินทรีประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๒.๗ เครื่องมืออวนรุน เครื่องมืออวนรุน เป็นเครื่องมือขนาดเล็ก ที่ใช้กับเรือที่มีขนาดความยาวไม่เกิน ๑๔ เมตร โดยปกติใช้ในการจับมวกุ้ง เคย และปลาเล็ก ๆ ราคาอวนพร้อมอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้วประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

๒.๘ เครื่องมือโป๊ะ เครื่องมือโป๊ะเป็นเครื่องมือประจำที่ประเภทหนึ่ง ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์หลายชนิดในการสร้างโป๊ะแต่ละลูก เงินลงทุนในการสร้างโป๊ะแต่ละลูกมีดังนี้

- | | |
|-------------------------------------|------------|
| (๑) กากวน ๒" ฝืน | ๕๐,๐๐๐ บาท |
| (๒) ค่าเสา ๕๐ คนๆ ละ ๘ วาๆละ ๕๐ บาท | ๒,๐๐๐ บาท |
| (๓) กระจตอบ | ๕๐๐ บาท |
| (๔) ค่าแรงปักตอไม้ | ๒๕,๐๐๐ บาท |
| (๕) ค่าปัก ๘ วา | ๒๕,๐๐๐ บาท |
| (๖) ไม้ไผ่ตาคำ และค่าบรรทุก | ๑,๐๐๐ บาท |

- | | |
|------------------------------------|-----------|
| (๗) ค่าเรือบรรทุกโป๊ะ ๒ ลำ เดือนละ | ๕๐๐ บาท |
| (๘) ลวดชั้นเลาเบอร์ ๑๒ | ๓,๕๐๐ บาท |

ดังนั้น โป๊ะแต่ละลูกจะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ จะต้องมีคนเฝ้ากระท่อม มีเรือโป๊ะ เรือยนต์จูงโป๊ะ ซึ่งจะถือเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และเงินลงทุนใบเรือประมงตามลำดับ

๒.๔ เครื่องมือโพงพาง เครื่องมือโพงพางเป็นเครื่องมือประจำที่ ซึ่งจะปักเสาค้ำกันเป็นร่อง ๆ คูปรกต่าง ๆ และเงินลงทุนในการทำเครื่องมือโพงพาง ได้แก่

- | | |
|--|-----------|
| (๑) เส้า ๔ ต้น ยาว ๗ วา ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน | ๑,๕๐๐ บาท |
| (๒) ค่าวอน ๒ ปาก และเชือก | ๔,๕๐๐ บาท |
| (๓) จีว ๘ ตัว ๆ ละ ๑๓ บาท | ๑๐๔ บาท |
| (๔) ค่ายัก ๔ ต้น | ๓๐๐ บาท |
| (๕) อวนหาง ๑ คู | ๔,๕๐๐ บาท |

รวมเงินลงทุนประมาณ ๑๑,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท ใ้กับเรือขนาดเล็ก

จากเงินลงทุนในเครื่องมือประมงแต่ละประเภทที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปเป็นตาราง แสดงเงินลงทุนโดยเฉลี่ยแยกตามขนาดของเรือ และเครื่องมือประมงได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ตารางแสดงเงินลงทุนโดยเฉลี่ยในเครื่องมือประมงและอุปกรณ์ต่าง ๆ
ของเครื่องมือประมงแต่ละประเภท

ประเภทของเครื่องมือประมง		เงินลงทุนโดยเฉลี่ย (บาท)		
		ต่ำ	สูง	เฉลี่ย
อวนลากแผ่นตะเข้	ขนาดเรือต่ำกว่า ๑๔ ม.	—	—	๔๐,๐๐๐
	๑๔ - ๑๘ ม.	—	—	๘๖,๐๐๐
	๑๘ - ๒๕ ม.	๘๖,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๒๕ ม. ขึ้นไป	๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐
อวนลากคู	ขนาดเรือต่ำกว่า ๑๔ ม.	—	—	๘๐,๐๐๐
	๑๔ - ๑๘ ม.	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๑๘ ม. ขึ้นไป	๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐
อวนลากคานถ่าง		—	—	๑๐,๐๐๐
อวนดำ		๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๒๗๕,๐๐๐
อวนล้อมชั่ง		—	—	๓๕๐,๐๐๐
อวนตักปลาหู		—	—	๑๐๐,๐๐๐
อวนลอยปลาอินทรี		—	—	๕๐,๐๐๐
อวนรุน		—	—	๒๐,๐๐๐
โป๊ะ		—	—	๑๕๐,๐๐๐
โพงพาง		๑๑,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๑,๕๐๐

๓. การลงทุนในเครื่องยนต์เรือประมง

เครื่องยนต์เป็นส่วนสำคัญมากสำหรับเรือประมง และต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมิใช่น้อย กำลังของเครื่องยนต์ที่ใช้นั้นขึ้นอยู่กับขนาดของเรือประมง ชาวประมงบางคนก็ใช้เครื่องยนต์ทดแทนเครื่องยนต์เรือ เช่น เครื่องเรย์แลนค์ เบนซ์ เป็นต้น

เครื่องยนต์เรือที่เป็นที่นิยมกันในหมู่ชาวประมงในเขตมหาชัยนั้นได้แก่ เครื่องแคตเตอร์เปลลา (Catter Pela) เครื่องคัมมินส์ (Cummins)

เครื่องยันมา (Yanma) เครื่องแบลคสโตน (Blackstone) เครื่องการ์ตเนอร์ (Cartner) เป็นต้น

จากการสอบถามจากชาวประมง และผู้จำหน่ายเครื่องยนต์เรือได้ความว่า ถ้าเป็นเครื่องยนต์ขนาดกำลังมา ๒๕๐ แรงม้าลงมาแล้ว ชาวประมงส่วนมากจะซื้อเครื่องยนต์เก่าใช้แล้ว ซึ่งส่วนมากมักจะซื้อแล้วมาจากเมืองนอก เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้อยู่ในสภาพที่ดีแล้วนำมาขาย ซึ่งราคาถูกกว่าเครื่องยนต์ใหม่มาก และบริษัทที่เป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องยนต์เรือก็จะส่งเครื่องยนต์ใหม่จากต่างประเทศเฉพาะที่มีขนาดกำลังตั้งแต่ ๒๐๐ แรงม้าขึ้นไปเท่านั้น เครื่องยนต์ที่มีกำลังต่ำกว่านั้นชาวประมงจะหาซื้อได้โดยการซื้อเครื่องจักรเก่าใช้แล้วเท่านั้น ซึ่งมีทางร้านตัวแทนจำหน่ายเครื่องยนต์ใช้แล้วเหล่านั้นนำมาจำหน่ายอีกต่อหนึ่ง

ตารางที่ ๑๕ ตารางแสดงราคาเครื่องยนต์เรือใช้แล้วพร้อมอุปกรณ์โดยประมาณ

กำลังแรงม้าของเครื่องยนต์	เงินลงทุน(บาท)
๙๖ H.P.	๑๒๐,๐๐๐
๑๖๕ H.P.	๑๓๐,๐๐๐
๑๘๐ H.P.	๑๕๖,๐๐๐
๒๕๐ H.P.	๒๐๐,๐๐๐

ที่มา : หางเค่งนำฮวค ต.มหาพฤฒาราม กรุงเทพฯ

สำหรับราคาเครื่องยนต์ซึ่งเป็นเครื่องใหม่ของบริษัทตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย
สั่งมาจำหน่ายจากต่างประเทศนั้น สามารถเก็บข้อมูลได้ดังนี้ :-

ตารางที่ ๒๐ ตารางแสดงราคาเครื่องยนต์เรือพร้อมอุปกรณ์

ชนิดของเครื่องยนต์	กำลังของเครื่องยนต์	เงินลงทุน(บาท)
เครื่องแคตเตอร์พลา	ขนาด ๒๔๐ HP.	๕๕๓,๐๐๐
	๓๖๕	๖๐๙,๐๐๐
	๔๒๕	๙๖๓,๐๐๐
	๕๖๕	๑,๕๓๐,๐๐๐
	๘๕๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
	๑,๑๒๕	๒,๑๖๐,๐๐๐
เครื่องคัมมินส์	ขนาด ๒๐๐ HP.	๔๕๐,๐๐๐
	๒๖๕	๖๑๐,๐๐๐
	๓๖๕	๖๖๕,๐๐๐
	๔๙๐	๑,๐๓๕,๐๐๐
	๖๐๐	๑,๒๒๕,๐๐๐
	๖๒๐	๑,๓๒๕,๐๐๐
เครื่องแพนตา	ขนาด ๓๐๐ HP.	๖๑๐,๐๐๐
เครื่องแมดคลัสตัน	ขนาด ๑,๒๕๐ HP.	๓,๐๐๐,๐๐๐

ที่มา : บริษัท อินเตอร์เนชันแนลเอนจิเนียริง จำกัด ๒๐ ม.ค. ๑๔

บริษัท ดีทีแฮล์ม จำกัด

๔ ก.พ. ๑๔

ดังได้กล่าวแล้วว่าเรือแต่ละขนาดก็จะใช้เครื่องยนต์ขนาดกำลังต่างกันแล้วแต่ขนาด
ของเรือ ดังนั้นจึงสามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาสรุปเป็นตารางแสดงเงินลงทุนในเครื่องยนต์เรือ
แยกตามขนาดของเรือประมงได้ดังนี้ :-

ตารางที่ ๒๑ ตารางแสดงเงินลงทุนในเครื่องยนต์เรือเคเบิลแยกตามขนาดของเรือประมง

ขนาดของเรือ เมตร	กำลังมาของเครื่องยนต์ H.P.	เงินลงทุน(บาท)		
		ต่ำ	สูง	เฉลี่ย
ต่ำกว่า ๑๔ ม.	ต่ำกว่า ๕๐	-	-	๑๒๐,๐๐๐
๑๔ - ๑๘	๕๐ - ๑๐๕	๑๒๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐
๑๘ - ๒๐	๑๕๐ - ๒๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๓๒๐,๐๐๐
๒๐ - ๒๒	๒๐๐ - ๒๖๕	๒๐๐,๐๐๐	๖๑๐,๐๐๐	๔๐๕,๐๐๐
๒๒ - ๒๕	๒๖๕ - ๓๖๕	๒๑๐,๐๐๐	๖๖๕,๐๐๐	๖๓๗,๕๐๐
๒๕ - ๒๘	๓๖๕ - ๔๗๐	๖๐๕,๐๐๐	๑,๐๗๕,๐๐๐	๘๕๒,๐๐๐
๒๘ - ๓๐	๔๗๐ - ๘๕๐	๑,๐๗๕,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๔๓๗,๕๐๐
มากกว่า ๓๐ ม.	มากกว่า ๘๕๐ H.P.	๑,๘๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐

๔. การลงทุนในเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการทำประมง

เครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ในที่นี้ คือ เครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเรือประมง และเครื่องมือประมงที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำ แต่เป็นเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ช่วยให้การทำกรประมงสะดวกขึ้น เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่

- (๑) เครื่องปั่นไฟ
- (๒) เข็มทิศ
- (๓) เครื่องวัดน้ำ
- (๔) วิทยุ
- (๕) เรดาร์
- (๖) ฯลฯ

เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ โดยมากเรือขนาดใหญ่มักจะใช้ เพราะต้องออกทำการประมงหลายวัน และออกทะเลลึก จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือเหล่านี้โดยพร้อม อย่างน้อยที่สุดเรือแต่ละลำจะต้องมีเข็มทิศวัดไว้อยู่เสมอ เพราะเมื่อออกทะเลไปไกล ๆ แล้ว จะมอง

ไม่เห็นฝั่ง จะทำให้จำกัดทางไม่ได้ ส่วนเรือประมงขนาดเล็ก เครื่องอุปกรณ์เหล่านี้จะไม่
ทอຍมีมากนัก หรืออาจจะไม่มีเลยก็ได้ สำหรับเรือประมงขนาดตั้งแต่ ๒๕ เมตรขึ้นไปก็จะมี
วิทยุรับส่ง และเรดาร์ไว้เกือบทุกลำ

จากการสอบถามถึงเงินลงทุนในเครื่องเรดาร์ และวิทยุเครื่องส่งที่ไซ้ประกอบ
กับเรือประมงขนาดใหญ่ ได้รับข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

เงินลงทุนในเครื่องเรดาร์

เครื่องเทอร์มา (Terma) ของประเทศเดนมาร์ก ราคาเครื่องพร้อมคา
คิดตั้ง ๒๔,๐๐๐ บาท

เครื่องโอคิมารินเรดาร์ (Oki Marine Radar) ของประเทศ
ญี่ปุ่นราคาเครื่องพร้อมคาคิดตั้ง ๒๕,๐๐๐ บาท

เงินลงทุนในเครื่องวิทยุรับส่ง

ขนาด ๑๐๐ Watt s.s.c. ๑๕๐ ราคา ๕๐,๐๐๐ บาท

ขนาด ๑๕๐ Watt s.s.c. ๒๐๐ ราคา ๕๔,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ก็มีเงินลงทุนในเครื่องไดนาโม ประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท

ซึ่งขึ้นอยู่กับเรือประมงแต่ละลำ กล่าวคือ เรือประมงบางลำก็จะติดไดนาโมไว้กับเครื่องยนต์
เรือ เมื่อตัดเครื่องเรือไดนาโมก็จะหมุนปั่นเป็นกระแสไฟฟ้าใช้บนเรือได้ แต่เรือบางลำก็จะ

มีเครื่องยนต์ขนาดเล็กกว่าเครื่องยนต์เรืออีกเครื่องหนึ่งสำหรับปั่นไฟโดยเฉพาะ เพราะบาง

ครั้งอาจต้องการใช้ไฟฟ้าในขณะที่เรือจอดส่วนมากจะเป็นเรือขนาดใหญ่

ตารางที่ ๒๒ ตารางแสดงสรุปเงินลงทุนในเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบกับเรือประมง

ขนาดเรือ	เครื่องเรคาร์	เครื่องวิทยุ	เครื่องปั่นไฟ	อุปกรณ์อื่น ๆ	รวม
< ๑๔ ม.	—	—	—	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๑๔ - ๑๘ ม.	—	—	๑๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
๑๘ - ๒๕ ม.	—	๕๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
> ๒๕ ม.	๒๖,๕๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๓๖,๕๐๐

ที่มา: บริษัท บางกอกอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด พายุศักดิ์ กรุงเทพฯ

บริษัท คีทแฮล์ม จำกัด จ.เพชรบุรีตึกใหม่ กรุงเทพฯ

สอบถาม ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

อายุการใช้งานและการซ่อมแซมเครื่องมือการทำประมง

ในเรื่องนี้จะกล่าวถึง อายุการใช้งานและการซ่อมแซมของเรือประมงและเครื่องมือในการทำประมง

๑. อายุการใช้งาน เกี่ยวกับอายุการใช้งานนี้ ถ้าจะถามชาวประมงว่าเรือที่ท่านกำลังใช้อยู่ที่ท่านคิดว่าจะใช้ได้นานสักกี่ปี คำตอบที่ได้รับกลับมาก็จะเป็นคำตอบที่เหมือน ๆ กัน คือ ชาวประมงจะตอบว่า เขาไม่สามารถจะประมาณได้ว่าจะใช้งานได้กี่ปี ทราบแต่เพียงว่าใช้ได้เรื่อย ๆ ตรงไหนเสียก็ซ่อมแซม

ส่วนเครื่องมือประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องมืออวนไม่ว่าจะเป็นอวนชนิดใดก็ตาม มักจะมีอายุการใช้งานได้ไปนาน จะต้องมีการซ่อมแซมอยู่ตลอดเวลา ชาวประมงแต่ละคนจะต้องมีเครื่องมืออวนไว้สำรองใช้ประมาณ ๒ - ๓ ปาก เพราะในการทำการประมงแต่ละครั้ง เครื่องมืออวนมักจะได้รับการเสียหายอยู่ตลอดเวลา บางครั้งอาจจะเสียหายมาก แต่ยังไม่พอที่จะนำมาซ่อมแซมได้ ดังนั้นค่าซ่อมแซมเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำนี้จะสูงมากในแต่ละปี จากการสอบถามจากผู้รับทำอวนทราบว่าในหนึ่งปี โดยเฉลี่ยแล้วชาวประมงแต่ละรายจะใช้อวนถึง ๑๐ ปากตกประมาณเดือนละเกือบ ๑ ปาก ส่วนเครื่องมืออุปกรณ์อื่น ๆ เช่น สลิ่ง จะเปลี่ยนประมาณปีละ ๒ ครั้ง

จากตัวเลขเงินลงทุนในเครื่องมือการทำประมงต่าง ๆ อันได้แก่ เงินลงทุนในการต่อเรือ เครื่องยนต์เรือ เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ และเครื่องประมงที่ไกลความมาแล้ว

ตารางที่ ๒๓ ตารางแสดงเงินลงทุนในการทำประมงทะเลโดยเฉลี่ยแยกตามประเภทของเครื่องมือประมง

ประเภทของเครื่องมือประมง		(๑) ความยาว เฉลี่ย (เมตร)	(๒) เงินลงทุนใน การต่อเรือ (บาท)	(๓) เงินลงทุนใน เครื่องยนต์เรือ (บาท)	(๔) เงินลงทุนใน เครื่องอุปกรณ์ (บาท)	(๕) เงินลงทุนใน เครื่องมือประมง (บาท)	เงินลงทุน รวม (บาท)
๑. เครื่องมือ อวนลาก แผ่นตะเข้	< ๑๘ ม.	๑๑.๖๓	๖๓,๕๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๓๕,๕๐๐
	๑๘ - ๑๘	๑๕.๕	๑๖๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๓๘๕,๐๐๐
	๑๘ - ๒๕	๒๒.๓	๓๘๒,๕๐๐	๒๓๓,๕๐๐	๘๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๑๔๖,๐๐๐
	> ๒๕ ม.	๒๙.๓	๑,๑๘๒,๕๐๐	๑,๔๓๓,๕๐๐	๑,๑๓๕,๕๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓,๙๑๑,๕๐๐
๒. เครื่องมือ อวนลากคู่ (๖)	< ๑๘ ม.	๑๓	๑๓๕,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๓๓๖,๐๐๐
	๑๘ - ๑๘	๑๗	๓๓๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐
	> ๑๘ ม.	๒๑.๕	๗๖๕,๐๐๐	๕๐๕,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐
๓. เครื่องมืออวนลากคานถ่าง		๑๒.๓	๖๓,๕๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๙๔,๕๐๐
๔. เครื่องมืออวนดำ		๒๐	๒๘๐,๐๐๐	๓๖๒,๕๐๐	๘๐,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๙๕๗,๕๐๐
๕. เครื่องมืออวนลอมซั้ง (๗)		๑๙	๒๓๕,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๙๐๐,๐๐๐
๖. เครื่องมืออวนติดปลาทุย		๑๔	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๖๑,๐๐๐
๗. เครื่องมืออวนลอยปลาอินทรี		๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
๘. เครื่องมืออวนรุน		๑๔	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๙๑,๐๐๐
๙. เครื่องมือโป๊ะ (๘)		๑๑	๙๓,๕๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๓๖๔,๕๐๐
๑๐. เครื่องมือโพงพาง		๙	๖๓,๕๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๑,๕๐๐	๒๙๖,๐๐๐

ที่มา: (๑) จากตารางที่ ๒๓ - ๔๐

(๒) จากตารางที่ ๑๔ - ๑๕

(๓) จากตารางที่ ๒๑

(๔) จากตารางที่ ๒๒

(๕) จากตารางที่ ๑๘

(๖) เนื่องจากอวนลากคู่ของไซเรือถึง ๒ ลำ เงินลงทุนในการต่อเรือจึงคูณด้วย ๒

(๗) เครื่องมืออวนลอมซั้งจะของไซเรือเล็กไม่มีเครื่องยนต์อีก ๒ ลำสำหรับได้ไปเก็บ ลำละประมาณ ๕,๐๐๐ บาท สอบถามจากเจ้าของเรืออวนลอมซั้ง

เนื่องจากไม่สามารถประมาณอายุการใช้งานของเรือและเครื่องมือตลอดจนเครื่อง
อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำประมง จึงใช้หลักเกณฑ์การกำหนดอายุการใช้งาน และการคำนวณหาค่า
เสื่อมราคาของสินทรัพย์ดังกล่าวตามมาตรฐานที่ทางแผนกสถิติ กรมประมงได้กำหนดไว้ ดังนี้
คือ

ตารางที่ ๒๔ ตารางแสดงมาตรฐานอายุการใช้งานและมูลค่าคงเหลือ

รายการ		อายุใช้งาน(ปี)	มูลค่าคงเหลือ(%)
เปลือกเรือ	เรือขนาด < ๑๘ ม.	๑๐	๑๐
	เรือขนาด > ๑๘ ม.	๑๐	๓๐
เครื่องยนต์เรือ	เครื่องรดยนต์	๕	๑๐
	เครื่องยন্ত্রอบสูง	๑๐	๑๐
	เครื่องยন্ত্রอบต่ำ	๑๐	๑๕
	เครื่องกลอื่น ๆ	๑๐	๑๐

การคำนวณหาค่าเสื่อมราคา

การคิดค่าเสื่อมราคาจะถือเอาราคาซื้อเป็นหลัก มีสูตรคำนวณ ดังนี้ คือ

$$AD. = \frac{P.V. - R.V.}{EL}$$

กำหนดให้

AD. (ANNUAL DEPRECIATION) = ค่าเสื่อมราคาต่อปี
 PV. (PRICE VALUE) = มูลค่าที่ข้อมา
 RV. (RESIDUAL VALUE) = มูลค่าคงเหลือสุดท้าย
 EL. (ESTIMATE USEFUL LIFE) = อายุการใช้งาน

และถ้าต้องการจะคำนวณหาค่าเสื่อมราคาต่อเดือนก็ใช้เฉลี่ยด้วยการเอา ๑๒

ไปหาร

๒. การซ่อมแซม

การซ่อมแซมเรือประมงจะมีการซ่อมแซมเป็นประจำทุกปี ชาวประมงจะนำเรือมาทำการซ่อมแซม ซึ่งชาวบ้านมักจะเรียกว่าเรือขึ้นคาน อยู่น้อยประมาณปีละ ๒ ครั้ง การซ่อมแซมเรือนี้บางครั้งอาจจะมีการทาสีใหม่ ตบแต่งให้สวยงามขึ้น และดูแลรักษาส่วนที่หักพังหรือสึกหรอ โดยเฉพาะเรือประมงขนาดใหญ่ที่ต้องออกทะเลลึก สภาพของเรือประมงที่จะออกทำการแต่ละครั้งจะคงสมบูรณ์ ค่าซ่อมแซมเรือประมงนี้โดยทั่วไปปีหนึ่ง ๆ จะมีค่าซ่อมแซมประมาณ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท

สำหรับเครื่องมือทำการประมง ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เครื่องมือประมงโดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมืออวน จะต้องมีการซ่อมแซมและดูแลรักษาอยู่เสมอ เนื่องจากการทำประมงแต่ละครั้ง เนื้ออวนอาจจะไปเกี่ยวกับสิ่งใดเข้า ทำให้ขาดได้ บางครั้งอาจจะไม่ขาดมากนัก แต่ในบางครั้งก็อาจจะขาดมากถึงกับใช้การไม่ได้ก็เลยก็มี ดังนั้นการซ่อมเครื่องมือประมงส่วนมากก็จะได้แก่ การปะ เย็บอวนส่วนที่ขาดเพื่อให้ติดกันโดยเรียบร้อย การเพิ่มเติมอุปกรณ์บางชิ้นที่หลุดหายไป เป็นต้น โดยปกติจะเสียค่าใช้จ่ายอยู่ในระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท

ส่วนเครื่องยนต์เรือ และเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ โดยปกติมักจะไม่ค่อยเสียเท่าไร ขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษา การทบทวน อาจจะเสียบ้างเกี่ยวกับเรื่องอาหตุยในส่วนต่าง ๆ ของเครื่องที่อาจจะชำรุดได้ หรือในบางครั้งก็อาจจะมีการยกเครื่องบ้าง เป็นต้น แต่ค่าซ่อมแซมเครื่องยนต์เรือ และเครื่องอุปกรณ์จะมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับการซ่อมแซมเรือและเครื่องมือประมง